



Kazovszkijt juttatta eszembe: ugyanaz az erős színhasználat, vörös, fekete, kék, a kiépülőfélben lévő magánmitológia, kegyetlen világlátás, hangos, néha harsány kiáltás. Azzal a különbséggel, hogy Zsuzsi tud mosolyogni. Ironikusán, egyedül önmagán, másokon másokkal, mindenki-vel azon, ami csak úgy, megesik, mindeközben (meanwhile). A szorongásokon, a félelmen, a bizonytalanságon, a kudarcokon – amelyek megesnek, miközben azt hinnénk, éljük az életünket. Látjuk a húsevő nyulakat bevonulni az őket felfaló szájba, amely bizonyára egy olyan monstrumhoz tartozik, amit Zsuzsi nem mert nekünk megmutatni, és nem tudjuk, féljünk, együtt érezzünk szegény nyulakkal, vagy röhögünk azon, hogy a fölényeskedő laza nyulak hogyan vonulnak szép sorban a zöld szörny rettentő szájába. Nézzük a felkelő nap házát, megborzongunk a rá vetülő fekete árnyéktól, nem tudunk mit kezdeni a szerencsétlen alakokat elnyelő sárga fényáradattal (örülnénk neki, ha az alakok nem lennének ennyire kétségbeesve), elmosolyodunk a gyűrött papír és az odamázolt keret gyermeki könnyedségén, és a megmenekült vörös alakokon, akik mindeközben (meanwhile) sietve hagyják el a helyszínt. Nézzük szomorú, néha ijedt (lárvaszerű) arcait, és tudjuk, hogy ez nem a lemondás szomorúsága vagy ijedsége, hanem az akarásé és elfogadásé. Ahogy Nietzsche monda-

ná, az élet akarásé és az életigenlésé – ami nem egyfajta megszelídített, jólfésült életet akar, mert az hazugság volna – hanem az életet minde- nestül, szeretettel, szerelemmel, örömmel, cicákkal, jó zenével, szorongással, kudarcokkal, hibákkal és a végesség tudatával.

A végére még egy jó mondat, a Facebookon olvastam: Nagyvárad szép város, de nem mozog. Azt szokták mondani, hogy Nagyvárad nyugdíjasoknak való hely, csendes, szép, és nem történik benne semmi. Mindeközben viszont (meanwhile) itt születik szemünk láttára az Élő Várad. Mindeközben.

HORVÁTH GIZELLA

(Elhangzott Nagyváradon, 2018. március 20-án, Ozsváth Zsuzsa Meanwhile című tárlatának megnyitóján.)

80

Ozsváth Zsuzsa és Biró Árpád a kiállítás megnyitóján a Szigligeti Stúdióban
Fotók: DANILICS TIBOR

Életlehetőségek a jóvátételre

Honnan jöttünk? Mivé leszünk? Mi a sorsunk? És miért pont ez a sorsunk? – örökös, megválaszolatlan kérdéseink. Pedig tudjuk jól, mindannyiunkban ott van a felelet. A lélek halhatatlan, újra és újra születik, átlényegül egyik formából egy újba.

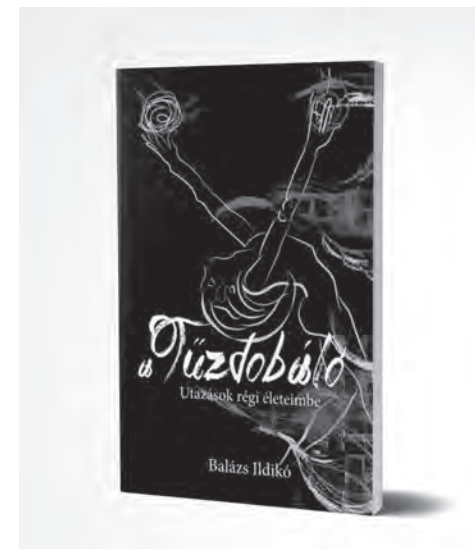
A reinkarnációval kapcsolatos elméletek, vallások, kultúrák alátámasztják a feltevést, hogy a fizikai test halála után a lélek átkerül egy másik létsíkba. És ha megoldatlan problémákat hagy maga után a személy, újjászületik, mintegy lehetőséget kapva a jóvátételhez. Nincsenek véletlenek, okkal történik minden.

Régi életeinkről általában nem tudunk sokat, sőt szinte semmire nem emlékszünk. De vannak emberek, akik valamilyen úton-módon szembesülnek az évszázadokra, évezredekre visszanyúló emlékeikkel, és ebben az életben is felismerik a személyeket, akik valamikor részesei voltak mindennapjaiknak, vagy csak beköszöntek hozzájuk alkalmadtán, aktuális életük küszöbén.

Balázs Ildikó *A tűzdobáló. Utazások régi életeimbe** című művében érzékletesen mutatja be az adott kor jellemzőit szereplőivel – önmagával együtt. A könyvet régmúlt időben zajló események sorozata alkotja, és attól függően, hogy épp férfiként vagy nőként születik, a történetek különbözőek, mégis egységesek a maguk mondanivalójával együtt.

A szerző szemléletesen, hitelesen fejezi ki a korra jellemző sajátosságokat, valamint a szereplők tulajdonságait, az eseményeket. Az olvasót magával ragadja abba a korba és helyre, ahol épp a történések zajlanak. A halállal való szembesülésről, sőt magáról a halálról is úgy beszél, mint az élet veledjárójáról, fájdalom, törés nélkül, és nem egy történet végén elmeséli a szellemlény visszatérését az élők körébe.

* Balázs Ildikó: *A tűzdobáló. Utazások régi életeimbe* (Underground kiadó)



Az alcím, *Utazások régi életeimbe* is tükrözi a múltba való visszatérést, megragadva egy teljes emberi életet, vagy annak egy fejezetét, és a történetfűzér a maga egyedi, olvasmányos stílusával elkalauzol csodálatos, mégis gyötrelmekkel teli világába. Az élmények személyesek, mégis magunkénak érezzük őket kicsit. Néha azonosulunk a főhőssel, megértjük szenvedéseit akkor is, ha tudjuk, másképp kellett volna cselekednie. Igen, ez a sorsszerűség, amit ma is mindannyian megélünk. Hiszen nagyon sokszor érezzük a helyes irányt, de valamiért nem követjük szívünk szavát... talán, mert kényelmesebb így, talán, mert félünk, talán, mert feladjuk a küzdel-

81



met, talán, mert nem vállalunk felelősséget... emberek vagyunk... olyanok, mint a tűzdobáló, Andreas, a katona, Edna, vagy a lótuszvirágos lány és a többiek...

Az író kifejezésmódja lenyűgöző, és ez nem csak az adott korra és földrajzi tájegységre vonatkozó tárgyak, eszközök ábrázolásában nyilvánul meg, hanem az emberek gondolkodásmódjának, egymáshoz való viszonyulásának korhű jellemzésében is. Ettől a hangulattól pillanatokon belül ott és abban a helyzetben, környezetben érezzük magunkat, mint a főhős és az őt körülvevő szereplők.

A könyvben a történetek nem évszámok szerint követik egymást, sorrendben, de mindegyik valamelyik régi életről szól. „Régi életek krónikása vagyok” – vallja önmagáról a szerző.

Fotó: www.facebook.com/tuzdobalo

A műben helyet kap a meditációban szerzett élményeinek leírása, az előző munkájából idézett részek – *Utazásaim Rőt Macskával* –, valamint a tulajdonképpeni történet kifejtése, elmesélése.

A *tűzdobáló* című könyv ajánlott mindenkinek, aki érdeklődést mutat a lelki utazás, reinkarnáció, spiritualitás iránt.

A művészi borítóterv Deák Lea munkája.

FALUVÉGI ANNA

82

Érzelmes gúnyrajz egy álomról

James Franco: *A katasztrófaművész*

A meta korában elfogadott, hogy ami annyira rossz, hogy rosszabb nem is lehetne, az már valójában jó. A széles körben a világ második legrosszabb filmjének tartott 2003-as *A szoba* (*The Room*) azoknak a filmeknek az elit kategóriájába tartozik, amelyek épp rémes minőségüknél fogva tettek szert kultuszstátusra – emellett készítésének története is van annyira izgalmas, hogy arról külön film készüljön Hollywoodban.

Tudták, hogy a Wikipedia angol *Kultfilm* szócikkében külön szegmenst szentel azoknak a filmeknek, amelyek „annyira rosszak, hogy már jók”? A Z-filmeknek is nevezett alkotásokat Michael Medved kritikus aposztrofálta a fenti módon.

Általában kis költségvetésű mozikról van szó, amelyek annyira rosszul vannak megírva, megrendezve és eljátszva, hogy nevetségessé, ezáltal akaratlanul komédiává válnak, nem ritkán saját rajongótábort alakítanak ki, de általában csak a videomegjelentést követően, miután a mozipénztáraknál óriásit buktak. A későbbiekben már csak marketing kérdése, hogy a nézők rettenetesnek vagy az avantgárd határát súroló módon vakmerőnek tartják őket.



Istenem, sikerült elmondani a replikát! – ötvenedik próbálkozásra

83